

HVORFOR BLIVE EN KRISTEN?

Pastor Kai Kjær - Hansen
Århus

Langt bedre end spørgsmålet: "hvorfors bliver en kristen?" er spørgsmålet: "hvordan blive en kristen." For bag spørgsmålet hvordan? ligger som regel et positivt og søgende holdning. Bag spørgsmålet hvorfor? - som regel en afparerende holdning: "Hvorfors i al verden skulle jeg gå hen og blive kristen, det var da det værste der kunne ske med mig."

Til begge spørgsmål kan man finde både gode og rimelige, men også dårlige svar. Sådane som der også kan anføres både rimelige og dårlige grunde til at vedblive med at være ikke-kristen.

Men i stedet for at blive lokket til at give nogle - i bedste fald - kun rimelige svar på hvorfor-spørgsmålet, kan man måske afvæbne dette afparerende spørgsmål med et hvordan-svar. Ikke fordi man ikke vil sige noget til hvorfor-spørgsmålet, men fordi dette spørgsmål kun kan forstås i lyset af hvordan-svaret. Det svar som ikke er helt let at give og som let kan misforstås. For vort hvordan-svar lyder anderledes nu

efter vi er blevet kristne, end vi følte det i vor kamp for at nå frem til sandheden.

En eksamen

som endnu ikke er bestået, har jeg et andet forhold til end den, som er veloverstået. Før eksamen kan jeg slide og slæbe, terpe og repetere - og gør jeg det ikke skal jeg ikke regne med at bestå - og alligevel er jeg ikke sikker på, at jeg klarer den - heller ikke i 3. omgang.

Men efter at jeg har bestået eksamen, den eksamen, som forandrede mit liv, har jeg fået et andet forhold til den. Ikke altid et rigtigt forhold. Hvis jeg f.eks. foregiver, at jeg ikke havde problemer og tvivl om, at jeg overhovedet kunne klare den - og jeg faktisk havde store vanskeligheder - så er jeg jo uærlig. Og soler jeg mig på denne måde i egne fortræffeligheder så er i hvert fald en ting sikker: jeg er ikke til hjælp for den, som nu kæmper med sin eksamen.

Denne sammenligning

skal ikke presses. Jesus er ikke en streng censor, der kun sluser de dygtige eller eventyrligt heldige igennem til livet.

Men sådan som jeg kan se på en eksamen på forskellig måde, alt efter om jeg står over for at skulle tage den, eller den er bestået, sådan lyder hvordan-svaret også forskelligt på spørgsmålet om at blive en kristen.

Jeg skal slide og slæbe, læse og bede om jeg dog måtte blive en kristen. Og på et tidspunkt under dette slid, har man næsten lyst til at opgive det hele. Især hvis man har forsøgt i lang tid. Men så pludselig - pludselig er det hele vel overstået. Livet ligger foran en. Livet med Kristus.

På dette tidspunkt

kan det godt være at man overbetoner sin egen delagtighed i sin frelse for meget, taler om sit JA til Jesus, sin overgivelse til ham, som svar på hvordan-spørgsmålet. Men snart efter begynder det - forhåbentligt! - at gå op for en, at dette svar langt fra er dækkende. For jeg og mit slid for at nå frem til sandheden kan jo ikke skabe et under. Men der er jo sket et under, en guddommelig indgriben, da Gud gav mig troen.

Hvordan jeg blev en kristen?

Ved et Guds under.

Men hvorfor lige netop mig?

Jeg ved det ikke - indrømmet! - Gud ved det. Og med dette mysterium, dens vidunderlige hemmelighed vil jeg undre mig igennem hele livet.

Et Guds svar -

- intet mindre var det, og intet mindre kunne gøre det.
- at jeg, der havde masser af håb og drømme for fremtiden, så, at jeg var uden håb,
- at jeg der ikke tænkte meget på syn-

den, fordi jeg langt fra var værre end andre, nu fik synden som problem

- at jeg, der ikke var bange for livet eller døden, nu ikke længere turde leve livet selv eller dø døden selv.
- at jeg der viste, at Kristus ville lægge hindringer i vejen for min egen selvfølelse, nu så udfoldelsen i Kristus
- og at jeg, der før havde ment, at kristendom kun var for de svage selv befandt mig blandt de svage. Og gerne indrømmede det.

Alt kan misforstås.

Henvisningen til underet, Guds indgriben, kan naturligvis misforstås, som om man mente at troen kommer som et lyn fra en klar himmel. Bortset fra at vi naturligvis ikke kan foreskrive Gud, hvordan han skal handle med enkelte mennesker, så skal et menneske før det bliver kristen kæmpe af al kraft for at komme ind i Guds rige, kæmpe, som om resultatet var afhængig af ens kamp. Og når et menneske så er blevet en kristen, opdager det, at det jo ikke var på grund af dets kamp, men alene skyldes Guds ubegribelige nåde.

Dette er jo lidt af et paradoks.

På spørgsmålet om hvordan og hvorfor jeg er en kristen kan jeg kun henvise til Guds under med mig: Det skyldes Gud.

På spørgsmålet om hvorfor nogle mennesker ikke er kristne kan jeg kun henvise til dem selv: Det skyldes dem selv.

Når hvordan-svaret

er klaret med en henvisning til et under, et mysterium, som ikke rationelt kan afdækkes, kan hvorfor-spørgsmålet

diskuterer. Men svaret på dette hvorfor-spørgsmål kan indeholdes inden for meget vide rammer, alt efter det enkelte menneskes situation. Og tages der ikke hensyn til det enkelte menneskes situation kan man komme til at gøre ubodelig skade.

Hensynet

til det enkelte menneske betyder ikke, at der tales mere om synd til det dybt faldne menneske, mindre om synd til det for en menneskelig betragtning gode og noble menneske. Der skal tales om synd til begge parter, men på forskellig måde, da syndens manifestationer er forskellige

Det ulykkelige, dybt faldne menneske, der kender til fortvivlelsen, ja, helvedet i sit liv, møder jeg - bør jeg møde - på en anden måde, end det menneske, der er lykkelig og lever et "kristeligt" liv uden at være kristen.

Svarer jeg: 'Du bliver lykkelig' på hvorfor-spørgsmålet fra det ulykkelige menneske, kan jeg måske være med til at åbne for evangeliet. Drømmen er nemlig at blive lykkelig for et sådant menneske, og den kristne ved at det ikke er tom snak. Men lykkes det ikke for mig at gøre et sådant menneske begribeligt at lykken er knyttet til Guds gerning i Jesus Kristus, at Gud for Jesu skyld har forladt det dets synd, så er der ikke vundet meget.

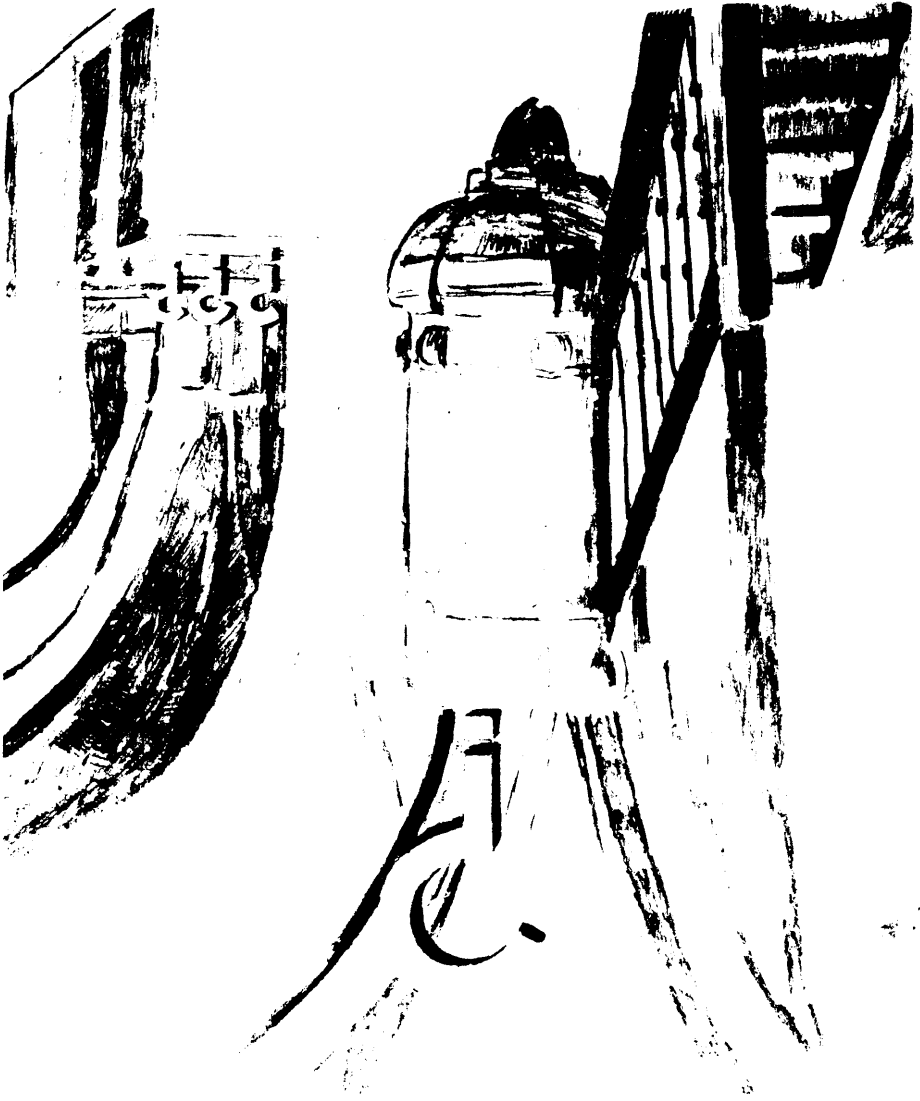
Svarer jeg også: Du bliver lykkelig" på hvorfor-spørgsmålet fra et lykkeligt menneske, så er der slet ikke noget vundet. Naturligvis kan jeg prøve at vise, at et lykkeligt menneskes lykke som regel er meget svag over for ydre fare eller sorg, mens den kristne kan være lykkelig i problemerne, i sorgen,

i døden, og dette er jo en væsentlig forskel, så vil dette menneske, hvis det er læge eller sygeplejerske måske henvise til kristnes døds kamp, som ikke altid er kendetegnet af ydre ro og vished. Hvilket jo ikke kan benægtes. Jeg siger ikke, at der ikke skal tales om sand kristen lykke til lykkelige ikke-kristne mennesker, men bare at der ikke kun skal tales om lykke, eller kun lokkes med lykke. Til sådanne skal der langt snarere tales om den camouflerede synd, den maskerede egoisme, ego-trippet.

Der er altså grund til at tale om lykke til ulykkelige mennesker og at lade være med det til lykkelige mennesker. Men da også ikke kristne ideologier eller andre religioner tilbyder lykke og for en ydre betragtning giver den samme form for lykke som de kristne ejer, ser vi, at lykke-fortvivlelses problematikken kun er af begrænset værdi som svar på hvorfor-blive-kristen-spørgsmålet. Men det har altså også en vis værdi. Men når alt kommer til alt, er vi jo ikke kristne fordi vi ville være lykkelige, men fordi Gud greb ind i sin kærlighed. Det underfulde står der stadigvæk som noget uforklarligt. Ellers var det da heller ikke et under!

Begrænset værdi

har nok også det ræsonnemnet, som på en eller anden måde kan henføres til den kristne franske filosof Pascal fra det 17. årh. Han forsøger at vise, at det er langt værre her på jorden at anse kristendommen for falsk - for så siden at opdage at den er sand - end at regne med her på jorden at den er sand og så siden at opdage, at den faktisk var falsk.



Selv om det ikke personligt tiltaler mig meget at opregne sådanne risiko- og fordelsposter, skal jeg dog alligevel gøre det med et skema hentet fra Valensendstads bog: Fra troens slagmark (s. 244ff).

1. Evangeliet om Jesus kan være sandt, og du kan i dit hjerte tro, at det er sandt. Ingen virkelig risiko.
2. Evangeliet om Jesus kan være sandt, og du kan tro, at det er falskt. Stor risiko - fortabelsen.
3. Evangeliet om Jesus kan være falskt, og du kan tro at det er sandt. Ingen risiko.
4. Evangeliet om Jesus kan være falskt, og du kan tro, at det er falskt. Ingen risiko.

Altså: det værste der kan hænde et menneske er mulighed 2.

Dersom det er rigtigt, at nogle mennesker er kommet til at tænke over sagerne ved at se sådanne risiko- og fordelsposter opstillet, så er et sådant skema altså af en begrænset værdi. Men også kun begrænset. For som Valensendstad rigtigt siger, så er vi ikke kommet til tro på Kristus ud fra sådanne intellektuelle sandsynlighedsberegninger, risiko og fordelsberegninger. Vi lever med ham, fordi han ved sit ord og sin Ånd har overbevist os, så vi er kommet til tro.

Her står vi

altså, uden et tilfredsstillende svar for det ikke kristne menneske, og heller ikke et logisk tilfredsstillende svar over for os selv, henvist til Guds gerning i Jesus Kristus, og henvist til at forkynde Guds gerning for alle - om dog underet også måtte ske med andre, troens værk,

som er Guds under og som han alene skal have æren af.

Men alt dette - og det er den anden side af dette emne, som vi af pladshensyn ikke kan komme i dybden med her - fritager dog ikke os for at tænke og reflektere over den kristne tro og forsøge at give gode svar på hvorfor-spørgsmålet. For forudsættes i tro - NB! - at Gud har handlet med Jesus Kristus, at han har skabt verden i Jesus Kristus og forsonet den faldne menneskehed med sig i Jesus Kristus, så kan der på baggrund af åbenbaringen ræsonneres på samme måde som ved andre historiske foreteelser.

Jeg kan indtil en meget stor grad af sandsynlighed finde ud af at Jesus har levet og hvad han sagde om sig selv. Og jeg kan bevise at de første kristne troede at han opstod fra de døde. Jeg kan argumentere for at han virkelig opstod, og at han gjorde de undere, de første vidner beretter om.

Kunne jeg bevise, at Jesus virkelig var opstået fra de døde, ja, så var svaret på hvorfor-blive-en kristen-spørgsmålet jo givet hermed. Selvfølgelig skal jeg og alle mennesker tilhøre ham, som brød dødens vælde. Men dette bevis gives ikke. Her må jeg tro at han gjorde det, eller tro at han ikke gjorde det. Tro står her ikke imod viden, men tro står imod tro, eller som vi som kristne vil sige det: tro står imod vantro.

Vi kan ikke nok argumentere og sandsynliggøre den kristne tro, og vi skal gøre det. Gør vi det ikke, svigter vi dem, som nu kæmper med disse problemer. De skal have at vide at tro står imod tro, ikke imod viden, og at der med troen som forudsætning kan gives

gode grunde for sandheden af det bibelske vidnesbyrd om Guds handling i Jesus Kristus for alle mennesker, således som der da også kan gives gode grunde imod dette vidnesbyrd. For hindu-filosofien og islam kan der også gives gode grunde såvel som dårlige.

Men i sidste instans kommer jeg ikke frem til sandheden fordi jeg kan bevise den. På den anden side er der altså stor risiko for aldrig at nå frem til den, hvis jeg ikke vil begrunde den, argumentere for den. Når alt kommer til alt, er det nemlig ikke mig der tager sandheden, men sandheden der tager mig, overbeviser mig. Stadigvæk: ved Guds gode under, igennem hans ord og ved hans Helligånd.

Her skal der arbejdes

Til sidst skal dog nævnes et punkt hvor vi ikke er overladt til underet, men hvor vi skal gøre et intellektuelt stykke arbejde. Ikke hermed sagt, at underet så vil indtræffe, men så er der mulighed for det. Gør vi det ikke, er der stor risiko for at underet aldrig indtræffer. Her tænker jeg på vor kamp for at eliminere løgne om kristendommen. Alt for mange synes nemlig at have garderet sig imod kristendommen bag en løgn om kristendommen. Sådanne løgne er vi sat til at eliminere.

Her skal nævnes et måske banalt eksempel som illustration.

"Da jeg var gymnasiast

troede jeg at kristendommen kun var for dumme mennesker", sagde en ikke-kristen pige for nogle år siden ved et værelse-møde på et kollegium. "Hver gang jeg mødte det kristne budskab lød det

i mig: ...kun for dumme mennesker, dumme mennesker, dumme mennesker. Men nu har jeg mødt kristne studenter, og har fundet ud af, at der både er kloge og dumme mennesker som tror, ligesom der både er dumme og kloge mennesker, som ikke tror. Ad den her vej kan jeg altså ikke finde frem til sandheden".

Lad nu være med at sige at det her er for banalt. Denne myte trives stadigvæk ganske godt ude omkring.

Pigens ræsonnemnet er jo ikke dumt, og klogt havde det været, hvis kristne, hun mødte i gymnasietiden, havde taget sig tid til, før de hældte hele dogmatikken ned over hende - gåsen som alligevel ville sky det vand - at bevise, at hun faktisk på dette punkt tog fejl. Dette kan jo nemlig bevises, f. eks. ved en lille statistik, at de kristne i klassen ikke nødvendigvis er de dummeste (selv om de kan være det), heller ikke altid er de dygtigste - selv om det også kan hænde - men vel som regel bare sådan er midt imellem, som hun selv. Dette barrikadenedbrydende arbejde skal vi gøre med vort intellekt, det som vor Herre Jesus Kristus ikke har elimineret, men taget i sin tjeneste bundet i lydighed til sig.

Gøres dette arbejde ikke, dækker man sig bag barrikader af løgne imod kristendommen. Og da kan evangeliet ikke høres. Og når evangeliet ikke høres, sker underet aldrig, at troen kommer.

Brydes barrikaderne ned, er der derimod mulighed for at Gud igennem sin lov og sit evangelium kan skabe troen. Og dermed undren: Tænk! dette vidunderlige blev mig til del.